

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 340/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. C., B., zastúpeného advokátkou JUDr. E. Š., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžo 71/2010 z 31. mája 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. C. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2011 doručená sťažnosť J. C., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Sžo 71/2010 z 31. mája 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozhodnutím riaditeľa Colného úradu M. (ďalej len „colný úrad“) č. R-19/2009-5334 z 20. januára 2009 podľa § 183 ods. 1 písm. d) zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe colníkov“) prepustený zo služobného pomeru colníka s odôvodnením, že zvlášť hrubým spôsobom porušil základné povinnosti colníka ustanovené v § 44 ods. 3 písm. a), b) a h) zákona o štátnej službe colníkov.

Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom generálny riaditeľ Colného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „colné riaditeľstvo“) rozhodnutím č. 19105/2009-1214 z 5. mája 2009 rozhodol tak, že odvolanie sťažovateľa zamietol a rozhodnutie riaditeľa colného úradu č. R 19/2009-5334 z 20. januára 2009 potvrdil.

Vzhľadom na výsledok správneho konania sťažovateľ podal Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia colného riaditeľstva z 5. mája 2009, ktorú však krajský súd rozsudkom č. k. 6 S 90/2009-40 z 9. septembra 2010 zamietol.

Na základe sťažovateľom podaného odvolania proti rozhodnutiu krajského súdu najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4 Sžo 71/2010 z 31. mája 2011 rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd týmto rozhodnutím porušil základné právo sťažovateľa na súdu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo odôvodnil takto:

„1/ Ak colný úrad označil ako dôkaz preukazujúci jeho tvrdenia uznesenie... o obvinení sťažovateľa zo spolupáchatel'stva zločinu..., takéto uznesenie rozhodne nie je

možné akceptovať ako zákonný dôkaz v správnom konaní o prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru.

2/ Zvukový a obrazový záznam vyhotovený v rámci trestného konania pri utajenom zaznamenávaní colnice... orgánmi inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR taktiež nemôže byť relevantným dôkazom v správnom konaní o prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru. Osobitne nie ak dôkazom má byť ani nie samotný záznam, ale výpisky riaditeľa colného úradu z tohto záznamu, ktorý jediný v rámci toho správneho konania mal možnosť sa s týmto záznamom oboznámiť tak, že mu to bolo umožnené vyšetrovateľom MV SR. A osobitne nie za stavu, keď sťažovateľ v rámci správneho konania o jeho prepustení nielenže nebol oboznámený s týmto zvukovým a obrazovým záznamom, ale nebol oboznámený ani s výpiskami riaditeľa colného úradu z neho, a vôbec s existenciou takéhoto záznamu. Preto k uvedenému... dôkazu sa ani nemohol vyjadriť a nemal o ňom vedomosť. Vedomosť o existencii takéhoto záznamu sťažovateľ získal až v rámci trestného konania..., čo však rozhodne nie je možné stotožňovať s konaním správnym, a túto vedomosť získal potom ako mu už bolo rozhodnutie colného úradu o prepustení zo služobného pomeru doručené.

3/ ... sťažovateľovi nebol poskytnutý náležitý priestor a možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam kladeným mu za vinu a k dôkazom pri jeho vypočutí v správnom konaní dňa 15. januára 2009, kedy za ním do výkonu väzby prišli pracovníci colného úradu a len ho oboznámili so skutkom, ktorý mu je kladený za vinu.

4/ V danom prípade tak colný úrad z predmetného zvukového a obrazového záznamu ustálil skutok ako je opísaný v jeho rozhodnutí t. j. že sťažovateľovi kolega dal dve krabičky cigariet a sťažovateľ jednu krabičku z toho dal kolegyni resp. že si sťažovateľ jednu fľašu neisteného obsahu uložil do svojej tašky a z uvedeného vyvodil, že v súvislosti s týmito vecami mal byť vykonaný nejaký záznam v prvotnej evidencii o colnej kontrole, tak v prijatom závere colného úradu absentuje akákoľvek logická súvislosť, nakoľko colný úrad vo svojom rozhodnutí neuviedol žiadne logické vysvetlenie ani dôkaz, pre ktoré by mali dve krabičky cigariet a fľaša s nezistenou tekutinou súvisieť s výkonom služobných povinností sťažovateľa a s jeho povinnosťou vykonať zápis v prvotnej evidencii o colnej kontrole.

5/ ... z rozhodnutia colného úradu nie je zrejmé, akým spôsobom a či vôbec pri vyhodnotení závažnosti ním tvrdeného porušenia služobnej prísahy alebo služobnej

povinnosti sťažovateľom, ako aj pri vyhodnocovaní ujmy hroziacej záujmom štátu pri ponechaní sťažovateľa v služobnom pomere, vyhodnocoval individuálne charakteristiky sťažovateľa vyplývajúce z jeho doterajších výsledkov a osobnostných a profesných kvalít...

Sťažovateľ má za to, že v danom prípade colný úrad, ktorého zistenia a závery odobril najvyšší súd vo svojom rozhodnutí, nezistil správne a objektívne skutkový stav veci a nevyvodil z neho správne závery.

Colný úrad v rozpore so zákonitosťami logickej úvahy svoje zistenia a závery opiera o také dôkazy, z ktorých tieto zistenia a závery vôbec nevyplývajú.

Skutok tak ako je uvedený vo výroku prvostupňového rozhodnutia a potvrdený rozhodnutím žalovaného správneho orgánu, nevykazuje znaky porušenia služobnej prísahy alebo služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom, a teda by odôvodňovalo prepustenie žalobcu zo služobného pomeru.

Vzhľadom na uvedené v danej veci nebol zistený skutočný stav veci, a skutok kladený sťažovateľovi za vinu, nie je opísaný vo výroku rozhodnutia colného úradu náležite tak, aby bola z neho zrejma intenzita porušenia služobnej prísahy a služobných povinností sťažovateľom zvlášť hrubým spôsobom, ktorá skutočnosť je v rozpore s odôvodnením rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov, majúce za následok nezrozumiteľnosť ich rozhodnutí.

Podľa názoru sťažovateľa za stavu, keď najvyšší súd rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov, vrátane rozsudku krajského súdu odobril a stotožnil sa aj so správnosťou postupu a záverov správnych orgánov, potom samotné dôvody napadnutého rozsudku najvyššieho súdu je nutné hodnotiť ako neurčité a nezrozumiteľné a jeho závery za také, ktoré nie sú v súlade so zásadami prieskumnej právomoci súdov v správnom súdnictve.

Preto je nutné konštatovať, že najvyšší súd v napadnutom rozsudku prijal také skutkové a právne závery, ktoré nemožno považovať za súladné s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ zároveň poukazuje na to, že iné senáty najvyššieho súdu v skutkovo podobných prípadoch (konkrétne v prípadoch iných colníkov, ktorí boli prepustení zo služobného pomeru na základe obdobných rozhodnutí colného úradu vykazujúcich závažné nedostatky zistenia skutkového stavu, záverov a relevantného odôvodnenia v spojení so závažnými pochybeniami pri zachovaní práv účastníkov vyjadriť sa ku všetkým dôkazom)

pri svojej prieskumnej právomoci vo vzťahu k takýmto rozhodnutiam resp. rozsudkom krajských súdov rozhodli diametrálne odlišne ako najvyšší súd v tomto prípade. Pričom najvyšší súd v danom prípade svoje odlišné závery oproti záverom iných senátov najvyššieho súdu žiadnym spôsobom relevantne neodôvodnil. Sťažovateľ na dôkaz uvedeného poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 200/2010 z 30. marca 2011.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžo/71/2010 z 31. mája 2011 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžo/71/2010 z 31. mája 2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania za dva úkony právnej služby... na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžo 71/2010 z 31. mája 2011.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a k čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym

režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje iba na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo či už účastníka konania, procesnej strany v konaní alebo právo inej zainteresovanej osoby na takom rozhodnutí, ktorého dôvody vydania sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny.

Vzhľadom na v sťažnosti uvedené tvrdenia sťažovateľa o neurčitosti a nezrozumiteľnosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a o jeho nesúlade so zásadami prieskumnej právomoci súdov v správnom súdnictve ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že podľa § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane

ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Podľa § 212 ods. 1 OSP je odvolací súd rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Sťažovateľ v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu uviedol, že ho podáva z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. c), d) a f) OSP, t. j. že „súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pričom na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a z tohto titulu súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci“.

Sťažovateľ v opravnom prostriedku proti rozsudku krajského súdu ďalej uviedol:

«... prvostupňový súd prijal bezvýhradne záver oboch stupňov colných orgánov o zvlášť hrubom porušení služobných povinností a služobnej prísahy žalobcu...

... konajúci súd dospel k záveru, že žalobca nekonal v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi výkon služby colníka, pričom konajúci súd považoval námietky a tvrdenia žalobcu za nepodstatné.

S uvedeným záverom konajúceho súdu sa nestotožňujeme a zastávame názor, že prvostupňový súd pri rozhodovaní vo veci vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu, čím takto dospel k nesprávnemu právnenému posúdeniu veci.

V zásade tvrdíme, že tak, ako obidva stupne colných orgánov, tak aj konajúci súd vyhodnotením zvukového a obrazového záznamu (bez jeho kontextu s prebiehajúcim trestným konaním) nepreukázali spôsobom nevzbudzujúcim žiadnu pochybnosť, že v prípade žalobcu došlo ku konaniu, ktoré by bolo v rozpore s právnymi predpismi upravujúcimi výkon služby colníka, pričom konštatovanie colných orgánov (vrátane konajúceho súdu) o jednoznačnom preukázaní „pôvodu tovaru“ zisteného colnou kontrolou, v spojení s úradným záznamom riaditeľa colného úradu, v žiadnom smere tento záver nepreukazuje.

Pokiaľ teda konajúci súd primárne vychádzal len z logických „indícií“ oboch stupňov colných orgánov, nemožno vyvodiť iný záver než záver o nepreskúmateľnosti odvolaním napadnutého rozsudku prvostupňového súdu.

Máme za to, že prvostupňový súd v žiadnom smere nevyvrátil námietky a tvrdenia žalobcu o nedostatočnom zistení skutkového stavu zo strany oboch stupňov colných

orgánov, pričom na základe takto posudzovaných a hodnotených dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Naopak zastávame názor, že bez toho, aby prvostupňový súd odstránil vyššie uvedené rozpory vo vyhodnotení jednotlivých dôkazov a zaujal tak jednoznačný postoj k objektívnemu zisteniu a posúdeniu skutkového stavu, nemožno považovať jeho rozsudok za vydaný v súlade s objektívnym právom...»

Najvyšší súd sa v rozsudku sp. zn. 4 Sžo 71/2010 z 31. mája 2011 s odvolacími námietkami sťažovateľa vysporiadal takto:

„Podstatou námietok žalobcu boli opakované tvrdenia, že on neporušil služobnú disciplínu zvlášť hrubým spôsobom, pričom žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci. Uviedol, že žalovaný a súd prvého stupňa nepostupoval dôsledne podľa ust. § 183 ods. 1 písm. d) zákona a § 222 ods. 2 zákona, podľa ktorého bolo povinnosťou správneho orgánu ako aj súdu dôsledne objasniť všetky rozhodujúce skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, že žalobca bez akýchkoľvek pochybnosti preukázateľne porušil služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom...

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia...

Podmienkami prepustenia zo služobného pomeru podľa § 183 ods. 1 písm. d) zákona sú jednak 1) porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jednak 2) jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Pokiaľ krajský súd dospel k záveru, že obe tieto podmienky boli splnené, pričom k takémuto záveru dospel na základe výsledkov dokazovania v administratívnom konaní, bolo potrebné s takýmto názorom súdu súhlasiť. Bolo preukázané, že žalobca porušil služobnú prísahu tým, že konal nečestne a nedisciplinovane a neplnil si svoje služobné povinnosti uvedené v ustanovení § 43 a § 44 zákona, keď si dôsledne neplnil svoje

povinnosti stanovené zákonom a všeobecne záväznými predpismi, ale aj služobnou prisahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Z pripojeného administratívneho spisu bolo zistené, že dňa 23. októbra 2008 na stanovisku č... v Č. na hranici medzi SR a UA prevzal od colníka P. K. dve škatuľky cigariet, z ktorej jednu podal colníčke A. B. a jednu si skryl do služobnej rovnošaty bez toho, aby tento tovar zaevidoval do prvotnej evidencie a tým umožnil, aby tento tovar unikol spod colného dohľadu a dňa 24. 10. 2008, čo colník P. K. podal jednu škatuľku cigariet Ing. J. Š. a dve škatuľky jemu a on následne podal jednu škatuľku cigariet A. B. a tento tovar nezaevidoval do prvotnej evidencie vedenej na pobočke v Č. a tým umožnil, aby tieto cigarety unikli spod colného dohľadu a dňa 24. októbra 2008 na stanovisku č... v Č. na hranici medzi SR a UA po vykonaní colnej kontroly vlaku č... priniesol do služobnej miestnosti sklenú fľašu nezisteného obsahu a množstva, ktorá mala cez hrdlo nalepenú kontrolnú známku a tento tovar nezaevidoval do prvotnej evidencie vedenej na pobočke v Č. s tým, aby tento tovar unikol spod colného dohľadu, nakoľko tovar (sklenú fľašu opatrenú kontrolnou známkou) vložil do služobnej tašky a odniesol preč. Týmto svojim konaním žalobca porušil služobnú prisahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátu.

S poukazom na to, že skutočný stav vo veci bol prvostupňovým správnym orgánom správne posúdený a rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, žalovaný napadnuté rozhodnutie potvrdil...

Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný správny orgán kvalifikoval konanie žalobcu v súlade so zákonom, a to najmä s prihliadnutím na služobnú prisahu colníkov. Odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé spochybníť správnosť zisteného stavu veci, najmä čo sa týka žalobcom namietaného nedostatočného zistenia skutkového stavu veci. Správne orgány aj podľa odvolacieho súdu vychádzali z dôkazov, ktoré dostatočným spôsobom preukázali, že žalobca spáchal skutok tak, ako bol opísaný v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu... Týmto svojim konaním žalobca porušil služobnú prisahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátu.

Odvolací súd vzhľadom na obsah administratívneho spisu, z ktorého bolo potrebné pri súdnom prieskume rozhodnutia vychádzať a ktoré nasvedčuje tomu, že prvostupňový,

ale aj druhostupňový správny orgán si zadovážili dostatok skutkových podkladov, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzali, nemal žiadne pochybnosti o legálnosti vykonaných dôkazov, spôsobe vykonania a vyhodnotenia dôkazov, ktoré pre potreby rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru príslušníka colnej správy bolo potrebné považovať za dostačujúce a ktoré preukázali konanie žalobcu, v ktorom bolo potrebné vidieť porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pričom prvostupňový správny orgán odôvodnil, prečo by prípadné ponechanie žalobcu v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Keďže spôsob a intenzita porušenia služobnej disciplíny a služobnej prísahy, ktorej sa dopustil žalobca pri výkone služby colníka tým, že dovolil, aby unikol tovar z colného dohľadu, ako aj to, že v službe toleroval a neoznámil porušenie služobných povinností a služobnej prísahy inými colníkmi, bolo nepochybne preukázané, že toto jeho konanie u neho nedáva záruku na ďalší riadny výkon štátnej služby colníka a aj podľa odvolacieho súdu má významný vplyv na negatívnu mienku verejnosti o colníkoch a narušuje vážnosť colnej správy a aj štátu. Žalobca svojim konaním, tak ako bolo zistené správnymi orgánmi ohrozil dôveru verejnosti v colnú správu a jeho prípadné ponechanie v služobnom pomere by bez akýchkoľvek pochybností bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Zákon o štátnej službe colníkov nie je možné porovnávať s porušením pracovnej disciplíny ostatných pracovníkov, ktorých činnosť je založená na zmluvnom vzťahu a posudzuje sa podľa Zákonníka práce. Vyššia miera zodpovednosti colníkov je teda odzrkadlená v zákone a tomu musia zodpovedať aj vyššie možnosti postihu zo strany nadriadených orgánov. Porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti sa môže colník dopustiť aj z nedbanlivosti a nemusí ísť len o úmyselné konanie, ktoré by mohlo zakladať aj prípadnú trestnú zodpovednosť...

Podľa názoru odvolacieho súdu preskúmané rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového orgánu sú v súlade so zákonom, vychádzajú zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, majú požadované formálne i obsahové náležitosti a sú dostatočne odôvodnené. Žalobca svojim úmyselným protiprávnym konaním a nedbanlivostným výkonom služobných povinností porušil služobnú prísahu ako aj služobné povinnosti, s ktorými bol riadne oboznámený a ktorých dôsledné dodržiavanie sa od neho dôvodne očakávalo.“

Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd vyhodnotil v administratívnom konaní vykonané dokazovanie a stotožnil so záverom krajského súdu, že na základe správnym orgánom zadovážených a vykonaných dôkazov bolo možné dôvodne považovať konanie sťažovateľa kladené mu za vinu za dostatočne preukázané. Aj podľa názoru odvolacieho súdu uvedeným konaním bol naplnený prepúšťací dôvod podľa § 183 ods. 1 písm. d) zákona o štátnej službe colníkov, pretože sťažovateľ zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prísahu a služobné povinnosti tak, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Najvyšší súd nevidel ani po preskúmaní formálnych a obsahových náležitostí napadnutého rozhodnutia správneho orgánu či napadnutého rozsudku krajského súdu ich nezákonnosť, považoval ich za náležité a odôvodnené.

Pri posudzovaní napadnutého rozsudku zohľadňuje ústavný súd osobitne tú okolnosť, že toto rozhodnutie bolo vydané v rámci správneho súdnictva. Správny súd (súd, rozhodujúci v správnom súdnictve napríklad o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov; v tomto prípade najvyšší súd, ale aj krajský súd) nie je tzv. „skutkovým súdom“, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, a jeho úlohou nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda posúdiť to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy (II. ÚS 21/09, II. ÚS 391/2010). Ani ústavný súd v konaní o sťažnosti v zásade nie je skutkovým súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ak by malo ísť o dokazovanie, ktoré by malo nahradiť dokazovanie nevykonané všeobecnými súdmi a ich vyhodnotenie. Ústavný súd skúma napadnutý rozsudok iba z hľadiska už uvedených kritérií zjavnej neodôvodnenosti a arbitrárnosti.

Najvyšší súd sa podľa názoru ústavného súdu dostatočne vysporiadal s otázkou vykonaného dokazovania v správnom konaní. Aj z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, ktoré podklady a dôkazy považovali

správne orgány aj všeobecné súdy, teda aj vrátane najvyššieho súdu za rozhodujúce pre rozhodnutie a akými úvahami sa najvyšší súd pri rozhodovaní o veci riadil.

Podstatným však je, že najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neopomenul reagovať na všetky pre rozhodnutie dôležité otázky nastolené sťažovateľom v odvolaní.

Z uvedených dôvodov nepovažuje ústavný súd odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska za neospravedliteľné, resp. neudržateľné do tej miery, aby mohlo mať za následok porušenie označených základných práv sťažovateľa. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľ s rozhodnutím najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu, resp. rozhodnutia (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97).

Ústavný súd je preto toho názoru, že postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o ustálenie skutkových zistení a z nich vyvođených záverov, nemožno dávať do takej spojitosti s obsahom základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a rovnako tak ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by mala byť predmetom posudzovania ústavnej akceptovateľnosti napadnutého rozsudku v konaní o veci samej.

Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že správne orgány akceptovali ako dôkaz rozhodnutie vydané v trestnom konaní (uznesenie o vznesení obvinenia sťažovateľovi), ako aj zvukový a obrazový záznam vyhotovený v trestnom konaní, resp. poznámky riaditeľa colného úradu vyhotovené z predmetného záznamu, a napokon aj tým, že sťažovateľovi správne orgány neumožnili vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom v administratívnom konaní, ústavný súd

poznamenáva, že podľa jeho doterajšej judikatúry z princípu subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy in fine) limitujúceho vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi, resp. pred inými orgánmi verejnej moci, musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, resp. pred inými orgánmi verejnej moci, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (m. m. III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, III. ÚS 524/2011, II. ÚS 16/2012, II. ÚS 78/2012).

Ako vyplýva z textu odvolania sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 S 90/2009 z 9. septembra 2010, tieto okolnosti nenamietal. Iba vo vzťahu k použitiu obrazovo-zvukového záznamu považoval jeho vyhodnotenie za nesprávne, nenamietal však jeho vyhotovenie (v trestnom konaní) a samotné použitie (skutočností z neho vyplývajúcich) v administratívnom konaní. Najvyšší súd ako súd odvolací, ktorý bol viazaný odvolacími dôvodmi, teda nemohol zasiahnuť do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) ani do práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru), pokiaľ sťažovateľ v konaní pred ním (v druhostupňovom konaní) svoje námietky nepredostrel.

Z týchto dôvodov, t. j. nepredloženie namietaných skutočností všeobecnému súdu, aby tento sám mohol poskytnúť prípadnú ochranu základným právam alebo slobodám sťažovateľa, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok jeho právomoci.

Pokiaľ sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu poukazuje na rozdielnosť judikatúry najvyššieho súdu, ústavný súd len poznamenáva, že nie je orgánom, ktorého úlohou je zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

patrí najvyššiemu súdu v znení neskorších predpisov (I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09).

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, neprichádzalo do úvahy rozhodovať o jeho ďalších požiadavkách (zrušiť rozhodnutie najvyššieho súdu, vrátiť mu vec na ďalšie konanie a priznať sťažovateľovi náhradu trov právnej pomoci v konaní pred ústavným súdom), rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2012